

STYRKE

17. september 2024

Fellesposisjon fra LO, NHO, Fellesforbundet, Styrke, Norsk Industri og Fornybar Norge om norsk deltagelse i CBAM

LO, NHO, Fellesforbundet, Styrke, Norsk Industri og Fornybar Norge ber om at regjeringen så raskt som mulig bekrefter at EUs karbongrensejusteringsmekanisme (CBAM) vil innføres i Norge.

CBAM skal gradvis erstatte frikvotene under ETS og sikre europeisk industri mot karbonlekkasje. Det er derfor en integrert del av EUs system for handel med utslippskvoter (EU ETS), som Norge har vært en del av siden 2008. Dette systemet gir incentiver for utslippsreduksjoner for industrien og skaper et forutsigbart rammeverk for grønn omstilling på like vilkår i hele Europa. Det er svært viktig for rammevilkårene og forutsigbarheten for norsk næringsliv å være en del av EUs klimasamarbeid, inkludert EU ETS.

Det foregår også omfattende internasjonal regelverksutvikling på området, der flere land både i og utenfor Europa planlegger, eller vurderer, sin egen prising av klimautslipp for importerte varer. Vi mener at det vil være en fordel for Norge stå sammen med EU i møte med denne utviklingen.

Regjeringen har tidligere vedtatt sin posisjon at CBAM faller utenfor EØS-avtalens virkeområde, men har foreløpig ikke tatt stilling til om den likevel bør innføres i Norge. Derfor har Norge så langt ikke deltatt i ordningens prøveperiode. Mens europeiske bedrifter har øvd på CBAM siden oktober 2023, har ikke norske importører hatt anledning til dette. Det er en risiko for at mangel på erfaring blir en konkurranseulempe for norsk næringsliv når ordningen innføres for fullt, dersom man ikke er med på prøveperioden.

1. januar 2026 slutter prøveperioden og EU vil begynne å innkreve CBAM på importvarer fra tredjeland. Det er uklart hvilke konsekvenser dette får for norske eksportvarer dersom vi ikke har innført CBAM. Eksport fra Norge til EU skal være unntatt fra å bli avkrevd CBAM fordi vi er med i EU ETS. Det er likevel mange praktikaliteter som må på plass for å sikre at vareflyten med vår aller viktigste handelspartner ikke blir negativt påvirket. Vi ser allerede konkrete eksempler på at dette skaper problemer for norske virksomheter som eksporterer til Europa.

Samtidig er det et stort forbedringspotensial i CBAM-ordningen. Vi mener det er avgjørende at man arbeider aktivt fra norsk side for tilpasninger i regelverket, for at interessene til norsk industri blir best mulig ivaretatt. Noen av de viktigste punktene som bør utbedres i CBAM er definisjonen av resirkulert skrapmetall og vareomfang, dvs. hvilke produkter som blir omfattet av regelverket. Det er videre viktig å få en løsning for refundering av CO₂-kostnader for eksportvarer produsert i Europa. Definisjon av indirekte utslipp i produkter og eventuell betydning for CO₂-kompensasjon blir også viktig.

Det pågår for tiden omfattende arbeid i EU for å ta stilling til nettopp disse spørsmålene, som er av stor betydning for norsk næringsliv. Ved aktivt arbeid med forbedring av regelverket på disse punktene kan det sikres at CBAM blir et effektivt middel mot karbonlekkasje og samtidig ivaretar europeisk industris konkurransevne. Norske myndigheters og industris muligheter til å oppnå endringer som er i tråd med norske interesser forutsetter at Norge deltar i ordningen.

Erfaringene fra EUs medlemsland i prøveperioden viser betydelige utfordringer og administrativt merarbeid blant annet knyttet til oppretting av og adgang til rapporteringssystemer og innhenting av data langs hele verdikjeden kombinert med konfidensialitetshensyn. På bakgrunn av erfaringene som gjøres i innfasingsperioden vil Europakommisjonen i løpet av 2025 foreslå tekniske og substansielle endringer av CBAM-regelverket. Uten en tidlig og klar norsk posisjon at CBAM skal innføres i Norge vil norske interesser ikke bli tilgodesett.